

7 מיתוסים נפוצים על פוריות וכל האמת לגביהם

האם מחזור סדיר משמעותו כי האשה פורייה? האם הטכנולוגיה מאפשרת להרות בעשור השישי לחיים? מתי בני זוג צריכים לבדוק אם קיימת אצלם בעיית פוריות? ועוד ■ ד"ר אמיר רבהון שופך אור על כמה סוגיות בנוגע לפריון

בבת חשש מבעיית פוריות, חשוב כי שני בני הזוג יבדקו / צילום: Shutterstock / א.ס.א.פ קרייטיב

ההחלטה להתחיל בטיפולי פוריות, עבור זוגות המתקשים להביא ילדים לעולם, אינה קלה. בעשותם כן, מאששים בני הזוג את ה"בעיה" ממנה הם סובלים, דבר העלול לגרום למבוכה ולמתחים ביניהם. יתרה מכך, גם כאשר מתחילים בני הזוג בטיפול הם מגלים שיש להשקיע זמן ומאמצים גופניים ורגשיים לא מבוטלים בתהליך. אחד הדברים שעלולים לפגוע בהצלחת הטיפול הוא מידע מוטעה שיש לבני הזוג בקשר לבעיות הפוריות.

ד"ר אמיר רבהון, מומחה לנינקולוגיה וטיפולי פוריות סוקר 7 מיתוסים שונים הקשורים לפריון - למול המציאות האמיתית:

מיתוס מס' 1: אי פריון היא בעיה של נשים בלבד

בעיות הפוריות מתחלקות בין גברים לנשים באופן שווה. המיתוס נוצר מחוסר מודעות לכך שבעיית ספירת זרע נמוכה היא עניין די שכיח אצל גברים. מיתוס זה בא לידי ביטוי פעמים רבות כאשר אישה מגיעה עם בעיית פוריות כגון ביוץ בתדירות נמוכה, ובני הזוג מסרבים להאמין כי אולי הבעיה נמצאת דווקא בספירת זרע נמוכה אצל הבעל. בדיקה מקבילה לשני בני הזוג יכולה לחסוך זמן רב ובדיקות מיותרות ולא פשוטות לאישה בדרך להיריון המיוחל. לכן כאשר מגיעים לרופא המתמחה בתחום, חשוב לבצע בו זמנית בדיקות לשני בני הזוג.

מיתוס מס' 2: וסת סדירה מצביעה על פוריות תקינה ואפשרות כניסה להיריון

מחזור תקין וסדיר אצל האישה אין משמעותו כי היא פוריה ויכולה להיכנס להיריון. פעמים רבות יכולה להיות בעיה מבנית אצל האישה כגון חסימת חצוצרות, או סיבות לא ידועות אחרות שעשויות להשפיע על הפוריות. הדרך היחידה לוודא פוריות היא ניסיון להרות. כמו כן, אמנם הפסקת המחזור (גיל הבלות) מגיעה בממוצע בגיל 51, אבל כבר מגיל 33 ישנה ירידה בפוריות ומעבר לגיל 40 הירידה היא דרסטית - למרות שלמראית עין האישה מבייצת ומקבלת מחזור בצורה סדירה ותקינה.

מיתוס מס' 3: הריון מרובה עוברים הוא דבר רצוי על מנת להגדיל את הסיכויים להריון

על אף שמבחינה סטטיסטית החזרה של יותר עוברים לנוף האישה מעלה את הסיכוי להריון, זוגות אינם מודעים לכך שבהריונות מרובי עוברים, שיעור הסיבוכים גבוה יחסית. בסופו של דבר מטרת ההיריון היא להביא לעולם ילד בריא ולהשאיר את האישה היולדת ללא סיבוכים בריאותיים לאחר הלידה ועל כן יש עדיפות להריון עם עובר יחיד.

בהריונות מרובי עוברים יש אחוז לא נמוך של לידות מוקדמות ולידת פגים, העלולים להתבטא בתינוקות בעלי בעיות נוירולוגיות קשות כמו פגיעה בראייה ובשמיעה ובעיות מוטוריות ושיתוקים. לאור הסיכון הלא נמוך, מדינות רבות בעולם, דוגמת סקנדינביה, מאשרות כיום להחזיר בהליך הפריה חוץ גופית עובר אחד בלבד. כמו כן, ראוי להפנים כי ריבוי ילדים כמו בלידת תאומים (המהווה 25 אחוזים מהלידות בהליכי הפריה חוץ גופית) מיתרגם לעומס כלכלי, פיזי ונפשי על ההורים.

ד"ר אמיר רבהון/ צילום: עידן דמרי

מיתוס מס' 4: הקידמה הטכנולוגית פותרת את בעיית גיל הפריון

כולנו מכירים את הפרסומים המרעישים בתקשורת על נשים בנות חמישים ושישים שהצליחו להרות ולהביא ילד לעולם. מה שלא מספרים לנו בכתבות הוא שאותה אישה עברה קרוב לוודאי השתלת ביציות של אישה אחרת, צעירה ממנה. על הפקטור של הגיל אין לנו לצערנו יכולת להתגבר כיום וביצית מבוגרת היא ביצית בעלת איכות ירודה ואין זה משנה אם נעשה זאת באמצעות הפרייה חוץ גופית או בשיטה אחרת. אפשר לומר שמבחינת אחוזי ההצלחה שלה כניסה להיריון לאחר גיל 45 היא סוג של זכייה בפיס.

מיתוס מס' 5: פוריות היא עניין גנטי העובר בתורשה מאם לבת

אמנם ישנו קשר גנטי לפוריות, אולם אין זה מחייב שיכולת הפריון בגיל מאוחר תעבור בתורשה. פיזיולוגית, האם וביתה שונות בתכלית וישנן השפעות רבות על יכולות הפריון ובהן אורח חיים, מתח נפשי, חשיפה למוזונות מזיקים ועוד מדדים שונים שהשפעתם אינה ברורה.

מיתוס מס' 6: אסור לקיים יחסי מין בזמן טיפולי פוריות

כאשר עושים טיפולי פוריות מומלץ להמשיך לקיים יחסי מין באופן טבעי, על מנת לא להיכנס ללחץ ולא לקיים יחסים בצורה מכנית רק לפי זמנים. בדיוק כמו בהיקלטות טבעית של הריון, גם כאן כדאי ורצוי לקיים יחסי מין כמה שיותר קרוב למועד הבייץ. בעבר האמינו שיחסי מין יכולים להזיק בתקופה שסביב שאיבת הביציות והשתלת העוברים וכיום התפיסה היא הפוכה ושהדבר דווקא יכול להועיל.

מיתוס מס' 7: לא נכנסתם להיריון תוך מספר חודשים - יש לכם בעיית פריון

למעלה מ-50 אחוזים מהזוגות שמנסים להיכנס להיריון באופן תדיר, יצליחו בכך בששת החודשים הראשונים לניסיונות. יותר מ-70 אחוזים מהם יכנסו להיריון במהלך השנה הראשונה. המשמעות היא שאם אתם בתחילת הניסיונות להיכנס להריון ולא מצליחים, אפשר להירגע. יחד איתכם באותה סירה נמצאים זוגות רבים ודאגה או לחצים מיותרים יכולים לחבל בסיכויים שלכם. יחד עם זאת, אל תהיו שאננים ואם לאחר חצי שנה של ניסיונות תדירים להיכנס להיריון זה לא קורה, לכו להיבדק. כמו כן, אם יש חשד גבוה לבעיה אצל אחד מבני הזוג, אל תתמהמהו וגשו מיד ל"יעוץ רפואי".

ד"ר אמיר רבהון, מומחה ביילוד וגינקולוגיה, רופא בכיר ביחידה להפריה חוץ גופית במרכז הרפואי וולפסון